

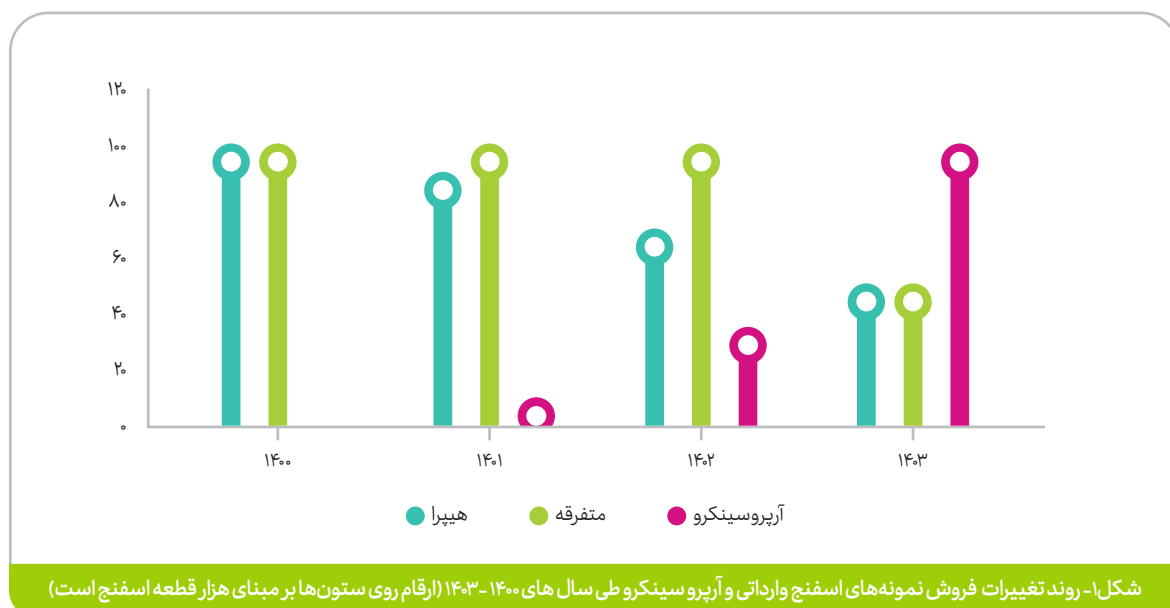

آرپرو سینکرو، تحولی نوین در مدیریت تولیدمثل گوسفند و بز

رضا مسعودی، نادر اسدزاده، هدی جواهری بارفروشی^۱

۶ بیان مسئله

در مناطق معتدل، چرخه باروری دام‌ها به صورت سالانه و تحت تأثیر طول روز و شدت نور محیط تنظیم می‌شود؛ به گونه‌ای که هر دام ماده معمولاً تنها یک بار در سال امکان آبستنی و زایش دارد. با بهره‌گیری از هم‌زمان‌سازی فعلی، می‌توان جفت‌گیری‌های کنترل شده و برنامه‌ریزی شده را اجرا نمود و به مزایایی از جمله افزایش تعداد زایش‌ها، جلوگیری از پراکندگی زایش در طول سال، بهبود مدیریت تغذیه و تولیدمثل، تولید بره‌ها و بزغاله‌های هم‌سن به منظور پرواربندی و تنظیم زمان بندی عرضه گوشت به بازار دست یافت. در این

راستا، استفاده از اسفنج واژینال حاوی پروژسترون (آپروسینکرو) به عنوان یک ابزار مدیریتی مؤثر، موجب ارتقای کارایی تولیدمثلی گله‌ها شده و در نهایت می‌تواند نقش مهمی در افزایش بهره‌وری واحدهای دامپروری و کمک به حفظ و تقویت امنیت غذایی کشور ایفا نماید (شکل ۱).

6 معرفی دستاورد

تا پیش از این، اسفنج‌های واژینال حاوی پروژسترون مورد استفاده در هم‌زمان‌سازی فعلی گوسفند و بز، به‌طور کامل از خارج از کشور تأمین می‌شد و با هزینه‌های بالا در اختیار دامداران قرار می‌گرفت. با تلاش پژوهشگران مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور، نمونه داخلی این محصول با موفقیت طراحی و تولید شده و با قیمتی به‌مراتب پایین‌تر در اختیار بهره‌برداران صنعت دامپروری قرار گرفته است. در فرآیند تولید این محصول، از اسفنج‌های پلی‌یورتان با فرمولاسیون اختصاصی استفاده می‌شود. پس از انجام مراحل آماده‌سازی و عمل‌آوری، هورمون مدروکسی پروژسترون استات با بهره‌گیری از تجهیزات و ابزارهای تخصصی و با غلظت ۶۳ میلی‌گرم در میلی‌لیتر بر روی اسفنج بارگذاری می‌گردد. کلیه مراحل تولید در شرایط اتاق تمیز (Clean Room)، در زیر هود لامینار فلو و با رعایت کامل ضوابط و موازین بهداشتی مورد تأیید سازمان دامپزشکی کشور انجام می‌شود. مزیت رقابتی این محصول، علاوه بر کاهش چشم‌گیر قیمت تمام‌شده (حدود یک‌سوم قیمت نمونه‌های وارداتی)، برخورداری از کیفیت بالاتر در عملکرد تولیدمثلی است؛ به‌طوری‌که میزان ایجاد فعلی در دام‌ها به‌طور متوسط ۲/۰ واحد بالاتر از نمونه‌های مشابه وارداتی گزارش شده است.

6 فرایند تجاری‌سازی دستاورد

دانش فنی تولید این محصول در چارچوب اجرای یک طرح پژوهشی متشکل از چهار پروژه تحقیقاتی و با تلاش پژوهشگران مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور، با هدف تولید اسفنج جدید حاوی پروژسترون سازگار با فیزیولوژی گوسفند و بز بومی ایران توسعه یافت. پس از طی مراحل مختلف تحقیق، توسعه و اخذ گواهی‌ها و تأییدیه‌های لازم، دانش فنی حاصل به شرکت دانش‌بنیان آرین فناوران فاریاب منتقل شد. این شرکت با بهره‌گیری از حمایت‌های مادی و معنوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و هم‌چنین مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور، موفق شد خط تولید صنعتی محصول جدید را در سال ۱۴۰۳ راه‌اندازی نماید. بر اساس اطلاعات موجود از بازار، طی سال ۱۴۰۳ و سه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۴، این اسفنج جدید با استقبال گسترده و کم‌نظیری از سوی بهره‌برداران مواجه شده و به دلیل قیمت تمام‌شده پایین‌تر نسبت به نمونه‌های وارداتی، توانسته است سهم قابل توجهی از بازار هدف را به خود اختصاص داده و تا حد زیادی جایگزین رقبای خارجی شود.

6 پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

۱ تولید صنعتی اسفنج واژینال حاوی پروژسترون برای نخستین بار در کشور و با تکیه بر دانش فنی بومی

۲ برخورداری از ظرفیت تولید سالانه تا ۶ میلیون قطعه و توان پاسخگویی به بخش عمده نیاز داخلی صنعت دامپروری

۳ کاهش چشمگیر قیمت تمام‌شده؛ به‌طوری‌که قیمت هر قطعه اسفنج حدود ۳۲۵ هزار ریال بوده و معادل یک‌سوم قیمت نمونه مشابه وارداتی (حدود ۹۰۰ هزار ریال) می‌باشد.

۴ کاهش خروج ارز از کشور به میزان حداقل ۶ میلیون دلار در سال از محل جایگزینی واردات نمونه‌های خارجی

۵ ارتقای راندمان تولیدمثلی در گله‌های گوسفند و بز؛ به‌گونه‌ای که استفاده از آپروسینکرو موجب افزایش حدود ۱/۳ برابری شاخص‌های تولیدمثلی نسبت به شرایط عدم استفاده از این ابزار مدیریتی می‌شود.